

Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál 2017 Győr a társadalmi hatások tükrében

European Youth Olympic Festival 2017 Győr in the light of social impacts

MÁTÉ TÜNDE¹

Absztrakt

A tanulmány arra keresi a választ, hogyan növelhetők egy nemzetközi sportrendezvény várható társadalmi hatásai, hogyan biztosíthatók ezek hosszú távon? A nemzetközi sportrendezvények társadalmi hatása az, ahogyan a sportesemény a kollektív és egyéni értékrendeket, a viselkedésmintákat, a közösségi struktúrákat, az életmódot és az életminőséget megváltoztatja (Task, 2013). Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál 2017 szervező városa, Győr esetében már a tervezési folyamatban megvalósult a stratégiai szemlélet, amelynek lényege, hogy a várható pozitív hatásokat erősítsék és azok hosszú távú fennmaradását elérjék. A társadalmi hatások erősítése érdekében olyan akciók kerültek megvalósításra, amellyel a szervező város elkötelezetté tette a nemzetközi sportrendezvény iránt a szervező város lakosait. Győr esetében a megfogalmazott cél az volt, hogy megvalósuljon a lakosok széleskörű bevonása és elkötelezetté tétele az EYOF iránt, továbbá erős kapcsolódások létrehozása a városfejlesztési célok (sportlétesítmények építése, városrehabilitáció) és az EYOF között. A tanulmány célja ennek a stratégiai szemléletnek a bemutatása.

Kulcsszavak: nemzetközi sportrendezvények, társadalmi hatások, Győr, Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál

Abstract

The study looks for ways how to increase the expected social impact of an international sport event, how can they be sustained in the long-term. The social impact of international sport events is how sport events change collective and individual values, behaviour patterns, community structures, lifestyle and quality of life (Taks, 2013). Strategic approach was applied by Győr for the European Youth Olympic Festival 2017 already in the planning process. In order to strengthen social impact, such actions were organized by which the organizing city made the residents of the city committed to the international sport event. In Győr, the stated goal was to achieve the widespread involvement and commitment of residents to EYOF, furthermore establish strong links between urban development goals (construction of sports facilities, urban rehabilitation) and EYOF. The aim of this study is to present this strategic approach.

Keywords: international sports events, social impact, Győr, European Youth Olympic Festival

---

¹ Máté Tünde, egyetemi tanársegéd, Ph.D jelölt, Budapesti Corvinus Egyetem, Széchenyi István Egyetem, E-mail: tunde.mate@uni-corvinus.hu

BEVEZETÉS

A nemzetközi sportrendezvények társadalmi hatása az, ahogyan a sportesemény a kollektív és egyéni értékrendeket, a viselkedésmintákat, a közösségi struktúrákat, az életmódot és az életminőséget megváltoztatja (Taks, 2013).

A tanulmány arra keresi a választ, hogyan vonhatók be, hogyan tehetők elkötelezetté a nemzetközi sportrendezvény iránt a szervező város lakosai. A rendezvény után, az EYOF-hoz kapcsolódó sportlétesítmény-fejlesztések hogyan növelhetik, növelik Győr város sportgazdasági aktivitását és emellett hogyan válhatnak az egészséggazdaság meghatározó tényezőivé?

A korábbi olimpia-centrikus szemlélet mellett „*a sport egészségmegőrző és egészségfejlesztő funkciójának erőteljesebb megjelenítése Magyarországon az 1990-es évek végétől érzékelhető*” (Gyömörei, 2012, 106). 1998-2002 között és 2010 óta a magyar állam kiemelt stratégiai ágazatként kezeli a sportot és ezen belül a nemzetközi sportrendezvényeket, amelyek kiemelt állami támogatásban részesülnek a kapcsolódó beruházások (sportlétesítmények építése, városrehabilitáció) esetében.

A hazai rendezésű sportrendezvények esetében fontos a komplex, a hosszú távú és a stratégiai gondolkodás (András, 2013). A szervező város, Győr esetében a stratégiai tervezés folyamán megfogalmazott cél az volt, hogy megvalósuljon a lakosok széleskörű bevonása és elkötelezetté tétele az EYOF iránt, továbbá erős kapcsolódások létrehozása a városfejlesztési célok és az EYOF között.

Az infrastrukturális fejlesztések esetében a létesítmények nem az EYOF-ra, hanem utóhasznosításra épülnek. Hasznosításuk célja, hogy közép- és hosszú távon a győri polgárok sportolási részvételét növeljék, és ezáltal az egészségmegőrzés célját szolgálják. A felépülő infrastruktúra kiemelten a közösségi sportot, a sport általi egészségmegőrzés és egészségfejlesztés létesítményigényét kívánja megoldani.

A kvantitatív kutatásban a győri lakosok rendezvény előtti és rendezvény utáni megkérdezése történt, összesen 1337 érvényes válasszal. A kutatás eredményei megmutatják, hogyan változott a lakosok megítélése a rendezvény hatásairól a tapasztalatok, az átélt élmény hatására.

A témához kapcsolódó kvalitatív kutatás során szakmai interjúk és helyszíni megfigyelések eszközével azonosítottam azokat, a szervező város által megvalósított akciókat, amelyeket a városi lakosság minél szélesebb körű bevonása érdekében valósított meg.

1. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS – TÁRSADALMI HATÁSOK

A társadalmi hatás az, ahogyan a sportesemény a kollektív és egyéni értékrendeket, a viselkedésmintákat, a közösségi struktúrákat, az életmódot és az életminőséget (Taks, 2013) megváltoztatja. A társadalmi hatás három fő szempontja azonosítható (Taks, 2013):

- a sport és a sport részvétele: a sportesemények által a sportágazat ösztönzése és különösen a sportban való részvétel ösztönzése;
- attitűdök és meggyőződések: a sportesemények milyen mértékben befolyásolják az emberek hiteit, attitűdjeit, normáit és értékeit (pl. büszkeség, boldogság, "jó érzés");
- a társadalmi kohézió: a társadalmi kohézió a közös értékek, a közös kihívások és az esélyegyenlőség közösségének kialakítása, amely a bizalom, a remény és a kölcsönösség érzésére épül.

Knott et al. (2015) tanulmánya a labdarúgó világbajnokság helyi lakosok életminőségére gyakorolt hatásairól és következményeiről szól, így a társadalmi és kulturális hatásokat csoportosították a szerzők pozitív és negatív részre. Knott et al. (2015) a következő

szakirodalmi feldolgozásokra alapozza a csoportosítást: Burnett (2008), Ohmann et al. (2006), Kim–Petrick (2005), Saayman (2001), Chalip (2006) és Chain (2009).

1. táblázat: Mega sportrendezvények társadalmi és kulturális hatásai a szervező város lakosainak életminőségére

Table 1 The social and cultural impacts of mega sports events on the quality of life of the residents of the organizing city

Mega sportrendezvények társadalmi és kulturális hatásai a szervező város lakosainak életminőségére	
Pozitív	Negatív
Kibővülő oktatás – A vendéglátók és a turisták megismerik egymás kultúráját és szokásait	Az esemény alatt és azt követően a rendező várost érő közlekedési és egyéb terhelés
A vendéglátó régió nemzetközi ismertsége	A vendéglátókkal és turistákkal kapcsolatos sztereotípiák
Kultúrák és emberek közötti akadályok megszűnése	Kisebbség kirekesztése
Helyi, közösségi büszkeség és nemzeti identitás növekedése	Megkülönböztetés kirekesztés miatt (faj, nem, osztály) és társadalmi egyenlőtlenség
Társadalmi integráció és nemzeti egység	Visszaélések
Növekvő közösségi részvétel – önkéntesség és kultúrák közötti kapcsolat fejlődése	Kultúrák közötti ellenségeskedés
Új és kihívást jelentő ötletek megvalósítása	Tradicionalis családi értékeket érő negatív hatások (új ötletek megvalósítása és új életstílus)
Hagyományok újraélesztése	Lakók elköltözése
Kulturális szempontok elterjedése	Prostitúció
Liminalitás – az érzés, hogy egy nemes ügyben nyíltan részt vesz	Bűnözés és vandalizmus, egyéb törvénysértések növekedése
Egészséges szolgáltatások és oktatás igénybe vétele	Kultúra és tradíciók kizsákmányolása
Külső érdekelték szempontjainak figyelembe vétele	Idegengyűlölet és antiszemita megnyilvánulások
Életminőség növekedése és egy magasabb társadalmi osztály irányába történő elmozdulás	A vendéglátó régió védekező hozzáállása
Helyi lakosok javuló kulturális és vásárlási lehetőségei	Alacsony jövedelemmel rendelkezők életminőségének csökkenése – dráguló szolgáltatások és áruk
	Szurkolói bűnözés, zsúfoltság, zajterhelés
	Tüntetések

Forrás: Brendon et al., 2015; Burnett, 2008; Ohmann et al., 2006; Kim–Petrick, 2005; Saayman, 2001; Chalip, 2006; és Chain, 2009 alapján

A társadalmi hatás vizsgálatának fókuszja a közösség bevonása, az integráció és az interakció, melyeket már a rendezvény szervezés folyamatába be kell építeni (Shone–Parry, 2004; Bowdin et al., 2006; Yeoman et al., 2004 alapján Bull–Lowell, 2007)². Hivatkozva a Shone és Parry (2004, 54) által megnevezett hatásokra, ezek alatt a következőket értjük: jobb társadalmi kölcsönhatás, a közösségi kohézió fejlesztése, a kulturális és társadalmi megértés növelése, valamint a közösség önazonosságának és önbizalmának javítása. Bull és Lowell (2007) áttekinti a sporteseményekre vonatkozó lakossági észlelésről készített aktuális

² Chris Bull és Jan Lowell tanulmányukban a társadalmi hasznokat kiemelten tárgyalja és rendezvénymenedzsment szakirodalmából kiindulva (Shone–Parry, 2004; Bowdin et al., 2006; Yeoman et al., 2004) jutnak a fenti megállapításra.

tanulmányokat, amelyekben ezek a társadalmi hatások is megjelennek (Ohmann et al., 2006; Cegielski–Mules, 2007). Ohmann et al. (2006), majd a különböző szerzők munkájának áttekintése (vö. Hall, 1992; Fredline, 2005; Getz, 2005; Higham, 1999; Richie, 1984), átfogó listát ad a konkrét társadalmi hatásokról. Kiemeli az építési közösség, a büszkeség, az egyének részvétele a közösségi tevékenységekben, szórakozási lehetőségek és a fitness és egészség demonstrációs hatást mint pozitív hatásokat. Azonban a negatív hatások is felsorolásra kerülnek. Ezek közé tartozik az antiszociális viselkedés, a bűnözés, a túlterheltség, a tömeges összeomlás, a közösségi élet megzavarása, a közösség elidegenedése és az elmozdulás (Bull–Lovell, 2007).

A nem mega sportrendezvények társadalmi hatásainak elemzésének egyik megállapítása, hogy a nem mega események arra hivatottak, hogy ösztönözzék a közönséget, hogy aktívabbak legyenek a sportban. A második megállapítás az, hogy az inspiráció fogalma a különböző lakossági szegmenseken és különböző típusú eseményeken változó, ha az inspirációs hatás legutolsó dimenzióját vizsgáljuk, nevezetesen a sportos részvételi magatartásának későbbi változását (nem pedig azonnali magatartásváltozást) a nagy, de nem mega sporteseményen való részvétel miatt (Ramchandi et al., 2015). Kérdés, hogy van-e átmenet egy esemény bekövetkeztéből eredő inspiráció és a sport részvételi magatartás későbbi változásai között. Megvizsgálták az ilyen viselkedési változások hosszú élettartamát és azoknak az eseményekhez való hozzárendelését is. A kutatásból származó bizonyítékok azt mutatják, hogy a nem mega sportesemények hozzájárulhatnak a résztvevők részvételének növeléséhez (Ramchandi et al., 2015).

2. NEMZETKÖZI SPORTRENDEZVÉNYEK GYŐRBEN

„Győr városában több nagy országos, csapatsportban jól szereplő csapat működik, valamint több egyéni sportban is eredményes szereplés jellemző, ezért a város sportgazdasági érintettsége országos szinten kiemelkedően magasnak értékelhető” (András–Máté, 2016, 79). A városban a hivatásos sport és a szabadidősport támogatása, vagyis a lakosok aktív és passzív sportfogyasztóvá válása egyaránt cél.

Az EYOF egy 8 napos rendezvény, 3600 hivatalos küldött részvételével (sportolók és a csapatot kísérő hivatalos személyek), akik 50 országból érkeznek. A sportversenyek a 14-18 éves korosztály számára kerülnek kiírásra, 10 olimpiai sportágban (atlétika, kerékpár, torna, judo, úszás, tenisz, kosárlabda, kézilabda, röplabda, kajak-kenu). Magyarország az összes EYOF versenyen részt vett, melyeket 1991 óta rendeznek meg. Az EYOF méreteiben a Téli Olimpiával megegyező esemény és birtokolja az olimpiai védett jelképek használatának jogát, mint az ötkarika, a himnusz és a zászló.

Az EYOF (Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál) a városi fejlesztések ösztönzőjeként, számos beruházás katalizátoraként új lehetőségeket nyitott meg Győr Város számára. Világszínvonalú sportlétesítmények (uszoda, aréna, teniszcsarnok, olimpiai sportpark) kerültek felépítésre, az Olimpiai Központ felépítésével városrész rehabilitáció jön létre. A nemzetközi sportrendezvény állami támogatással valósul meg, amely a pénzügyi finanszírozást is magában foglalja. Ezáltal lehetőséget teremt arra, hogy a sportrendezvénytől függetlenül is szükséges és megvalósítandó beruházások hozzáadott céllal és megfelelő támogatással jöhessenek létre. A rendező város fejlesztése szempontjából a nemzetközi sportrendezvények hatásai közül kiemelkedő jelentőségű és a társadalmi hatások hosszú távú kifutásában kulcsszerepet játszanak a sportlétesítmények építése és az infrastruktúrafejlesztések. Kiemelkedő azért, mert a befektetés az erőforrások szempontjából kimagasló és a beruházások utóhasznosításának kérdése kulcsfontosságú a komplex hatások megítélésékor. Napjainkban a nemzetközi sportrendezvényekhez kapcsolódó beruházások megítélése az utóhasznosítás sikerességén múlik, erre adódnak negatív és pozitív példák

egyaránt. Cél minden esetben a fenntarthatóság, a létesítmények hosszú távú 100%-os kihasználtsága, az üzemeltetés optimalizálása (András–Máté, 2016, 79–80). Cél, hogy a város lakossága hosszú távon tudja használni az adott létesítményeket és a sportolás lehetőségének megteremtésével többen és többet sportolhassanak.

A sport infrastrukturális befektetésekről általánosságban kijelenthetjük, hogy legfontosabb döntési tényezőjük a hosszú távú hasznosítás kell, hogy legyen. A beruházás lényege az időzítés és a hosszú távon komplex tervezés, valamint a meglévő igények, érdekek összekapcsolása a jelentkező lehetőségekkel. Kihagyhatatlan lehetőség az az eset, ha egy város a fejlesztéseket nemzetközi sportrendezvényről függetlenül is megvalósította volna, de mégis a lehető legelőnyösebb helyzetet keresve, a fejlesztést egy adott sportesemény szervezéséhez kapcsolja és a finanszírozásához központi támogatást nyer el. Az időzítés kérdése kétféleképpen valósulhat meg, egyik esetben előre kell hozni a fejlesztéseket, másik esetben pedig kivárni, hogy valamilyen sporteseményhez kapcsolható legyen a beruházás (András–Máté, 2016, 80).

3. MÓDSZER

A kutatási folyamat megtervezésekor a rendelkezésre álló nemzetközi szakirodalom alapján kvalitatív és kvantitatív módszerek közül egyaránt választottam a kutatási témához leginkább illeszkedőeket.

Első lépésként céлом volt a nemzetközi szakirodalom tanulmányozása, a társadalmi hatásokra fókuszálva. A tanulmány elméleti részében szakirodalmi szintézist alkalmaztam. A nemzetközi sportrendezvények társadalmi hatásaival foglalkozó szerzők munkáit foglaltam össze.

A kvalitatív kutatás esetében a megfigyelést, kiscsoportos beszélgetést és a szakmai interjúk módszerét alkalmaztam. A kvantitatív kutatás keretében kérdőíves megkérdezés történt, ahol a kitöltők az attitűd kérdések során 41 pozitív és negatív állítást ötfokozatú Likert-skálán értékelték. A nemzetközi szakirodalmi minták alapján fejlesztett kérdőívben a következő kérdéscsoportok kerültek megkérdezésre:

- gazdasági hozzájárulás,
- gazdasági hozzájárulás
  - azon belül turisztika,
- infrastruktúra-fejlesztés és sportberuházások odavonzása,
- pénzügyi teher és a ki nem használt kapacitások problémája,
- társadalmi interakció,
- közlekedéssel kapcsolatos tapasztalatok (forgalomtorlódási hatások helyett),
- környezeti károk,
- a sportkultúra inspirációja.

A kérdőívet online felületen rögzítettem a Qualtrics program segítségével.

A rendezvény előtti kérdőív esetében 806, a poszt kérdőív esetében pedig 703 teljes kitöltés született. A kitöltők győri lakosok és életvitelükben, napi ügyintézésükben Gyórhöz kötődő polgárok. A kvantitatív adatfelvételek elemzéseit az IBM SPSS Statistics 22 programmal végeztem el.

A komplex kérdőíves kutatás eredményei közül jelen tanulmányban a társadalmi hatások megítélésének változását mutatom be.

4. EREDMÉNYEK

A megfigyelés elsődleges tapasztalatai az alábbiakban összegezhetőek:

- A győriek a megnyitórendezvény teltházas résztvevői számával és a Dunakapu téri közvetítés iránti érdeklődésükkel kifejezték érdeklődésüket a nemzetközi sportrendezvény iránt. A megnyitó rendezvény jegyeiért fizetőképes keresletként jelentek meg a piacon.
- A megnyitó kulcsüzenetei a következők voltak:
Együvé tartozás érzése, mi győriek, egy család vagyunk – Mi együtt megcsináltuk!
- Az összetartozás élményének átéléséhez a szervezők számos akciót valósítottak meg. Az együtt – élmény kifejezését segítette a PixMob 16.000 db LED-karkötője. A lelátón helyet foglalók számára igazi közösségi élményt hozott a megnyitó, a 16 ezer egyszerre villanó karkötő 16 ezer egyszerre dobbanó szívet is jelentett.
- Győr kulturális életének, értékeinek bemutatása igazi győri élményt nyújtott a nézőknek. A büszke tekinteteket, a boldog, önfeléd szórakozás élményét adta a program.
- A sportversenyeken a létesítményekben sokszor teltház fogadta a résztvevőket, az esemény népszerűségét tükrözi a 80 ezres látogatói szám.
- A győri sportolók versenyein még kiemeltebb érdeklődés kísérte a versenyt.
- Sipőcz Richárd sikere tökéletes példája az EYOF céljának, közös élményt, büszkeséget, örömet szerezni a lakosoknak, okos, felkészült, intelligens és tehetséges példaképeket állítani a fiatalok elé.
- Az, aki kilátogatott az eseményre és részesévé vált, bevonódott a rendezvény áramlatába, osztozott a sikerekben és átélte azt a jó érzést, hogy a fantasztikus teljesítmények által szép sikerek, fényes érmek és új példaképek születtek.

4.1. A KISCSPORTOS BESZÉLGETÉS EREDMÉNYEI

A kiscsoportos beszélgetés mint módszer megvalósítása annak hatásaként jött létre, hogy a kérdőív terjesztése során kaptam visszajelzést e-mailen és kommentekben egyaránt arról, hogy van olyan győri lakos, aki személyesen megosztaná velem a tapasztalatait és észrevételeit.

A résztvevők a sportrendezvény legfontosabb társadalmi hatásaként a gyerekeket és szüleiket ért pozitív hatásokat emelték ki. Győrben az EYOF alatt emberi és sportolói példaképek születtek. A rendezvény legfontosabb hatásaként azokat a pozitívumokat emelték ki, amelyek „beépülnek a fiatalságba”, mint pozitív élmény, nyitottság, büszkeség, összetartozás, hiszen Győr jövőjét ők jelentik.

Az EYOF infrastrukturális örökségével kapcsolatban a legnagyobb kérdésként a létesítmények hosszú távú hasznosításával kapcsolatban a megfelelő emberi erőforrás biztosítása merült fel. Rendelkezik-e Győr olyan szakmailag felkészült, motivált sportszakemberekkel – testnevelő tanárok, edzők, sportvezetők –, akik képesek lesznek megtölteni sporttal ezeket a létesítményeket? A torna, a judo, a birkózás olyan sportágak, amelyek az EYOF lendülete által Győrben újjászülehetnek vagy meghonosodhatnak. Győr városát gazdasági erejénél fogva a résztvevők képesnek tartják arra, hogy a megépült sportlétesítményeket hosszú távon fenntartsa és üzemeltesse. Kiemelésre került az egyetem, a Széchenyi István Egyetem szerepe, annak megerősítése a kollégiumfejlesztés által. Az EYOF infrastrukturális beruházásainak hiányosságaként került megfogalmazásra a szálláshelyek számának növelése, amelynek elmaradása erősen korlátozhatja a jövőben a győri turizmus fejlődését, azon belül is a sporthoz kapcsolódó utazók számának növekedését.

A győri lakosok bevonásával kapcsolatban a beszélgetésen résztvevő önkéntes elmondta, hogy az önkéntesség a legmagasabb szintet biztosította azok számára, akik valóban aktív részeseivé szerettek volna válni az EYOF-nak. Leginkább a 30 év alattiakat és az 50 év felettieket mozgatta meg az önkéntesség. Az önkéntesség által megélhető volt a nyelvtudás használatának pozitív élménye, a kapcsolatteremtés lehetősége és az inspiráló nemzetközi környezet.

4.2. SZAKMAI INTERJÚK ÉS EREDMÉNYEI

Dr. Domanyik Esztert, Győr Megyei Jogú Város, Városmarketing és Programszervezési Főosztályának főosztályvezetőjét, az Európai Ifjúsági Olimpia szervező bizottságának tagját, a szervező csapat igazgatóját kerestem meg egy szakmai interjú céljából annak érdekében, hogy közvetlen információkat gyűjtssek Győr város szemszögéből. A szervező város stratégiai tervezésének megjelenését, a lakosok bevonását célzó akciókat, és a nemzetközi sportrendezvények fejlesztési lehetőségeihez kapcsolódó területeket azonosítottam az interjú eredményeként.

Simon Csabát, a Győr Projekt Kft. ügyvezetőjét mint a sportlétesítmények beruházásainak lebonyolítását végző önkormányzati tulajdonban lévő cég vezetőjét kerestem meg a szakmai interjú céljával. Az interjú eredményei két kérdés köré csoportosíthatók. Egyrészt a város stratégiai tervezése, másrészt a kemény örökség, a sportlétesítmények hosszú távú hasznosíthatóságának témája köré.

A nemzetközi sportrendezvény szervezési jogának elnyerésekor a város sportkonceptiója is megújításra került, az EYOF sportágak fejlesztése, az addig csapatsport központú városi sportok mellé az egyéni sportágak fejlesztése is fókuszba került, hogy az EYOF-on győri nevelésű sportolók is sikereket érhessenek el. Nagy hangsúly került az utánpótlás fejlesztésére, hogy a rendezvény sportágainak széles tömegbázisa alakulhasson ki.

A lakosok széleskörű bevonására számos akciót valósított meg a város. A 2014-ben átadott Audi Aréna kapcsán bevált gyakorlatot, miszerint egy sportlétesítményt sokoldalúan lehet hasznosítani és a lakosok számára többféle szolgáltatást, rendezvényt, szórakozási lehetőséget képes nyújtani, ezáltal becsábítani a lakosokat, az EYOF kapcsán is szeretnék volna alkalmazni. Sikerkritériumként fogalmazták meg a lakosok meggyőzését és minél nagyobb mértékű bevonását. Ennek érdekében számos akció került megvalósításra (kabalaállat, generációk megszólítása az óvodásoktól kezdve az idősekig, fáklyafutás, a rendezvény alatt közösségi programok). A lakossági bevonás az egyik legfőbb stratégiai célkitűzés volt, mert a koncepció szerint ezáltal érhető el és hosszú távon is megmaradnak a rendezvény társadalmi hatásai.

A létesítményfejlesztések stratégiájának alapköve, hogy a sportlétesítmények nem az EYOF-ra, hanem utóhasznosításra épülnek. A nemzetközi sportrendezvény egy lehetőség, egy eszköz a beruházások finanszírozására.

A sportlétesítmény építések, az Aqua Sportközpont és Olimpiai Sportpark esetében a koncepciók már az EYOF elnyerése előtt rendelkezésre álltak, azonban nem volt tőke. A nemzetközi sportrendezvény egy lehetőség volt a szükséges beruházások megvalósítására.

Kemény örökség a sportlétesítmények hosszú távú hasznosíthatósága. A megépítésre került sportlétesítmények esetében az utóhasznosítási lehetőségek közül a következők megvalósítását tüzték ki a stratégiai tervezés során. Az első számú cél, hogy az utánpótlás nevelés részére megfelelő létesítmény álljon rendelkezésre. Ezután következik a felnőtt versenyzők számára a hivatásos sportolók kiszolgálása, mind a győriek, mind az ide edzőtáborba utazók számára. Az Olimpiai Sportpark esetében számos bérleti szerződés került megkötésre kis sportegyesületekkel is, hiszen cél, hogy a kapacitás függvényében „akit csak lehet, beengedjenek” a létesítménybe. A csoportos, csapatos használaton túl cél, hogy az

egyéni szabadidő-sportolók is használhassák a létesítményt. A lakosok számára az OSP (Olimpiai Sportpark) futópályáit az esti órákban megnyitják, és már most néhány hónapos működés után is elmondható, hogy a szabadidős sportolók, futók kedvelt helye lett az OSP a környéken.

4.3. A KÉRDŐÍVES KUTATÁS EREDMÉNYEI

A komplex kérdőív elemzéséhez mind a leíró, mind a magyarázó eljárások esetében mindkét kérdőívnel komplex súlyozást alkalmaztam a reprezentativitás utólagos biztosításához, így az eredmények általánosíthatóak az alappopulációra. A súlyozás három dimenzióra – nem, kor, iskolai végzettség – vonatkozott, a minta és populációs arányok összehasonlítása által.

Az összevont adatbázis 1337 egyedi esetet tartalmaz, amelyben 16 összevont változót készítettem, ezek elemzésére leíró statisztikát alkalmaztam és az összevont adatbázisra létrehozott súlyozással dolgoztam. A sportolási szokásokra vonatkozó kérdések jól mutatják, hogy a győri lakosok több mint 50%-a gyermekkorában 5 évnél tovább sportolt, közel 50%-uk pedig jelenleg is hetente vagy annál gyakrabban sportol.

A nemzetközi sportrendezvényeken való részvétel esetében a győri lakosok 49,2%-a részt vett az elmúlt években Győrben megrendezésre került nemzetközi sportrendezvényen. A szabadidő eltöltésére vonatkozó kérdésben 14,5% jelölte azt, hogy szabadidejében gyakran látogat sportrendezvényt.

A nemzetközi sportrendezvények általános megítélésének egyik alapkérdése volt, hogy támogatják-e a lakosok Győr város azon törekvéseit, hogy a jövőben is nemzetközi sportrendezvényeknek adjon otthont, amely 72,6%-ban támogatott a lakosok körében.

A társadalmi hatások megítélésben az átélt élmény, tapasztalat milyen irányú elmozdulást hoz létre a lakosok véleményében kérdésre az attitűdkérdésekre adott válaszok esetében, a pre és a poszt kérdőív eredményeit használtam fel. Eszerint a társadalmi hatások megítéléséről szóló 14 állítás közül tizenegyben átlagpontszámaiban pozitív elmozdulás tapasztalható.

Ebből kiemelkedő értéket ad a sportrendezvény hatásaként az önkéntesség, az önkéntesi munka értéke növekedik állítás, amely egyik stratégiai célja volt a szervező városnak és a bevonódás, a rendezvény iránti elköteleződés legmagasabb részvételi szintjeként értékelhetjük.

2. táblázat: A társadalmi hatások megítélésének változása a pre és a poszt kérdőívben
Table 2 Perception changes of social impact in the pre and post questionnaires

Attitűdkérdés	Átlagpontszám pre	Átlagpontszám poszt
hatásaként a közösségi összetartozás erősödik	3,23	3,42
hatásaként a városi büszkeség erősödik	3,63	3,71
hatásaként az önkéntesség, az önkéntesi munka értéke növekedik	3,58	3,90
élenkíti a társasági életet	3,45	3,56
lehetővé teszi a helyi lakosok számára más kultúrák megismerését	3,26	3,14
lehetőséget kínál a helyi lakosoknak nemzetközi kapcsolatok kialakítására	3,23	3,20
a helyi lakosokat a sport irányába tereli	3,01	3,06
a helyi lakosokat új sportágak kipróbálására ösztönzi	2,70	2,96
a fiatalokat sportolásra ösztönzi	3,39	3,45
javítja a helyi lakosok életminőségét	2,53	2,67
javítja a sportkultúrát és a sporttudatosságot	3,15	3,25
új sportágakkal ismerteti meg a helyi lakosokat	3,28	3,09
egészséges életvitelre ösztönzi a helyi lakosokat	2,94	3,04
javítja a helyi lakosok életminőségét	2,53	2,67

Forrás: saját kutatás, 2017

5. ÖSSZEGZÉS

Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál pozitívan befolyásolta, erősítette az emberek jó érzését, büszkeségét.

A tanulmány nemzetközi sportrendezvény társadalmi hatásaival foglalkozik, a Taks-féle társadalmi hatások meghatározásából kiindulva. Összefoglalva, a társadalmi hatás három fő szempontja azonosítható (a sport és a sport részvétel, attitűdök és meggyőződések, a társadalmi kohézió), jelen tanulmány eredményei ebből egy, az attitűdök és meggyőződések: a sportesemények milyen mértékben befolyásolják az emberek hiteit, attitűdjeit, normáit és értékeit (pl. büszkeség, boldogság, "jó érzés") kérdéseiben tud eredményeket felállítani.

A társadalmi hatások a megfigyelés, a kiscsoportos beszélgetés és a kérdőíves megkérdezés eredményei, tapasztalatai által bizonyíthatóak. A megfigyelés elsődleges tapasztalatai által megállapítható, hogy a győriek valódi érdeklődéssel voltak a rendezvény iránt, és a megnyitó esetében fizetőképes keresletként is megjelentek a piacon. A megnyitó kulcsüzenetei, a PixMob karkötők a résztvevőkből érzelmeket tudtak kiváltani, megjelent a büszkeség, az összetartozás érzése. A sportversenyeken a létesítményekben sokszor teltház fogadta a résztvevőket, az esemény népszerűségét tükrözi a 80 ezres látogatói szám, ebből kiemelkedő a győri sportolók iránti érdeklődés. Például Sipőcz Richárd és a kézilabdás lányok szereplése. Az, aki kilátogatott az eseményre és részesévé vált, bevonódott a rendezvény áramlatába, osztozott a sikerekben és átélte azt a jó érzést, hogy a fantasztikus teljesítmények által szép sikerek, fényes érmek és új példaképek születtek.

A kiscsoportos beszélgetés egyik üzenete, miszerint a rendezvény legfontosabb hatásaként azokat a pozitívumokat emelték ki a résztvevők, amelyek „beépülnek a fiatalságba”, mint pozitív élmény, nyitottság, büszkeség, összetartozás, hiszen Győr jövőjét ők jelentik.

A kutatási eredményeket összefoglalóan elmondható, hogy az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivállal kapcsolatos várható és tapasztalt társadalmi hatások, amelyek leginkább az átél

élmény következtében változhatnak, elmozdulása pozitív irányú. Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál pozitívan befolyásolta, erősítette az emberek jó érzését, büszkeségét.

A tanulmány azonosítja azokat az akciókat, amelyek az EYOF esetében a szervező város részéről megvalósultak a stratégiai tervezés részeként, a pozitív hatások minél erősebb megjelenése érdekében. A stratégiai célként megfogalmazott „lakosok minél erősebb bevonása és elkötelezetté tétele az EYOF iránt” megvalósult. A stratégiai célként megfogalmazott „minél erősebb kapcsolódás a városfejlesztési célok és az EYOF között” megvalósult.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A tanulmány a „Sport-, Rekreációs- és Egészséggazdasági Kooperációs Kutatóhálózat létrehozása” című projekt, EFOP-3.6.2-16-2017-00003 azonosítószámú pályázati projekt támogatásával / keretében jött létre.

IRODALOMJEGYZÉK

- András K.–Máté, T. (2016) Nemzetközi sportrendezvény mint városfejlesztési ösztönző: Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál 2017 hatásai, és Győr lehetőségei. In: Karlovitz, J.T. (szerk.) *Társadalom, kulturális háttér, gazdaság*. International Research Institute, Komárno. 78–83.
- András K. (2013) Sportgazdaság: Magyarországi világesemények, Sport1 Televízió <https://www.youtube.com/watch?v=BTZTWZhOECg> Letöltve: 2014. 04. 15.
- Bowdin, G.–O'Toole, W.–Allen, J.–Harris, R. (2006) *Events Management*. 2nd edition, Elsevier, Oxford.
- Bull, C.–Lovell, J. (2007) The Impact of Hosting Major Sporting Events on Local Residents: an Analysis of the Views and Perceptions of Canterbury Residents in Relation to the Tour de France 2007. *Journal of Sport Tourism*, 12, 3, pp. 229–248.
- Burnett, C. (2008) Assessing Development of the 2010 Soccer World Cup. The Impact of Mega Sport Events on Developmental Goals. Invited speaker. University of Western Cape, Cape Town and Stellenbosch, Republic of South Africa, 5–7 March. http://www.toolkitsportdevelopment.org/mega-events/html/topic_1336B1D1-9F0E-450E-8E87-ED568FE3F805_90FB6A0B-F75D-45AA-A76F-98A2AAC67D11_1.htm Letöltve: 2017. 03. 04.
- Cegielski, M.–Mules, T. (2002) Aspects of Residents' Perceptions of the GMC 400 –Canberra's V8 Supercar Race. *Current Issues in Tourism*, 5, 1, pp. 54–70.
- Chain, D. (2009) Residents' Perceptions of the 2010 FIFA World Cup: a Case Study of a Suburb in Cape Town, South Africa. CPUT Theses & Dissertations. Paper 123. http://etd.cput.ac.za/bitstream/handle/20.500.11838/1582/198063318_Chain_dg_MTech_thm_bus_2009.pdf?sequence=5&isAllowed=y Letöltve: 2017. 03. 07.
- Chalip, L. (2006) Towards Social Leverage of Sport. *Journal of Sport and Tourism*, 11, 2, pp. 109–127.
- Fredline, E. (2005) Host And Guest Relations And Sport Tourism. *Sport In Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 8, 2, pp. 263–279.
- Getz, D. (1991) *Festivals, Special Events, and Tourism*. Van Nostrand Reinhold International Company Limited, London.
- Gyömörei T. (2012) *Területi sportstruktúrák: Az önkormányzatok sportgazdálkodása Magyarországon*. Doktori értekezés, Széchenyi István Egyetem, Győr.

- Hall, C.M. (1992) Adventure, Sport and Health Tourism. In: Weiler, B.–Hall, M. (eds.) *Special Interest Tourism*. Belhaven, London. pp. 141–158.
- Higham, J. (1999) Sport as an Avenue of Tourism Development: an Analysis of the Positive and Negative Impacts of Sport Tourism. *Current Issues in Tourism*, 2, 1, pp. 82–90.
- Kim, S.S.–Petrick, J.F. (2005) Residents' Perceptions On Impacts Of The FIFA 2002 World Cup: The Case Of Seoul As A Host City. *Tourism Management*, 26, pp. 25–38.
- Knott, B.–Swart, K.–Visser, S. (2015) The Impact of Sport Mega-Events on the Quality of Life for Host City Residents: Reflections on the 2010 FIFA World Cup. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 4 (Special edition) pp. 1–16.
- Máté T. (2017) *Nemzetközi sportrendezvény hatásainak a szervező város lakosai általi fogadtatása, észlelése és ezek jelentőségei – Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál 2017, Győr példáján keresztül*. Doktori értekezés tervezet, Széchenyi István Egyetem, Győr.
- Ohmann, S.–Jones, I.–Wilkes, K. (2006) The Perceived Social Impacts Of The 2006 Football World Cup On Munich Residents. *Journal Of Sport & Tourism*, 112, pp. 129–152.
- Ramchandani, G.–Davies, L.–Coleman, R.–Shibli, S.–Bingham, J. (2015) Limited or Lasting Legacy?: The Effect of Non-Mega Sport Event Attendance on Participation. *European Sport Management Quarterly*, 15, 1, pp. 93–110.
- Ritchie, J.R.B. (1984) Assessing the Impact of Hallmark Events: Conceptual and Research Issues. *Journal of Travel Research*, 23,1, pp. 2–11.
- Saayman, M. (2001) *An Introduction to Sports Tourism and Event Management*. Publisher Institute for Tourism and Leisure Studies and Leisure, Potchefstroom, South Africa.
- Shone, A.–Parry, B. (2004) *Successful Events Management*. A Practical Handbook, 2nd edition, Thomson.
- Taks, M. (2013) Social Sustainability of Non-Mega Sport Events in a Global World. *European Journal for Sport and Society*, 10, 2, pp. 121–141.
- Yeoman, I.–Robertson, M.–Ali-Knight, J.–Drummond, S.–McMahon-Beattie, U. (2004) *Festival and Events Management, an International Arts and Culture Perspective*. Elsevier Butterworth Heinemann, Taylor & Francis, New York, USA.